Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Perjantai 17.5.2024 klo 9.30—12.25

Läsnä
puheenjohtaja Krista Kiuru sd (4, 5) (3 osittain)
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Li Andersson vas
jäsen Kim Berg sd
jäsen Bella Forsgrén vihr
jäsen Hilkka Kemppi kesk
jäsen Terhi Koulumies kok
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Ville Merinen sd (4, 5) (3 osittain)
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Anne Rintamäki ps
jäsen Päivi Räsänen kd
jäsen Pia Sillanpää ps
jäsen Oskari Valtola kok
jäsen Henrik Wickström r
varajäsen Milla Lahdenperä kok (4, 5) (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo
valiokuntaneuvos Harri Sintonen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 14 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alkoholilain 17 ja 26 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 7/2024 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 10/2024 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 8/2024 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alkoholilain 17 ja 26 §:n muuttamisesta A 3

Valmis
5.0

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä suoritettiin seuraavat äänestykset ja tehtiin seuraavat muutokset mietintöluonnokseen:

Vpj. Laiho ed. Reijosen kannattamana ehdotti, että lakiehdotuksen 17 § hyväksytään hallituksen esityksen mukaisena. Ehdotus hylättiin äänin 9—8.

Vpj. Laiho ed. Reijosen kannattamana ehdotti, että lakiehdotuksen 26 § hyväksytään hallituksen esityksen mukaisena. Ehdotus hylättiin äänin 9—8.

Lisättiin kappaleen 3 loppuun seuraava virke: "*Lakiesityksen seurauksena Alkon osuuden alkoholijuomien kokonaismyynnistä arvioidaan laskevan, kun taas päivittäistavarakaupan kasvavan yli 50 milj. eurolla.*"

Ed. Nurminen ed. Räsäsen kannattamana ehdotti, että kappaleen 4 ensimmäisen virkkeen jälkeen lisätään seuraava virke: "*Ainoastaan päivittäistavarakauppa kannatti esitystä sellaisenaan.*" Ehdotus hyväksyttiin äänin 9—8.

Lisättiin kappaleen 9 loppuun seuraava virke: "*Vuonna 2021 alkoholiperäisiin tauteihin ja alkoholimyrkytykseen kuoli yhteensä 1 646 henkilöä.*"

Lisättiin kappaleen 13 loppuun seuraavat virkkeet: "*Raskauden aikana kohtuullinenkin alkoholinkäyttö lisää sikiön kehityshäiriöiden ja syntyvän lapsen sairausriskiä. On arvioitu, että Suomessa syntyy vuosittain 600—3 000 lasta, joilla on jonkinasteinen alkoholin aiheuttama vaurio.*"

Poistettiin kappaleesta 18 hakasulkeissa olevat sanat "*rahoitusperiaatteen mukaisesti*".

Poistettiin kappaleesta 19 toiseksi viimeinen virke.

Lisättiin kappaleen 20 jälkeen seuraava uusi kappale: "*Alan toimijat ovat asiantuntijakuulemisissa kuitenkin tuoneet esille, ettei nyt esitetty valmistustaparajoitus välttämättä toteuta esityksen tavoitetta nuorten ja erityisesti tyttöjen suojelemisesta. Kuulemisissa on tuotu esille, että nuoret ovat hintatietoisia, ja käymisteitse valmistetut juomasekoitukset ovat alkoholiverotuksen takia hinnaltaan edullisempia. Mikäli lakimuutos tulee voimaan, käymisteitse valmistettu 8-tilavuusprosenttinen juomasekoitus on verotuksellisista syistä erittäin todennäköisesti edullisempi ostos kuin 5,5-tilavuusprosenttinen, tislatusta alkoholijuomasta valmistettu vastaava tuote. Kuulemisissa on nostettu esille, että muutoksen myötä kaupoissa sallitaan myydä vahvempia siidereitä, jotka ovat tyttöjen suosimia alkoholijuomia. Oluen vähittäismyyntirajan nostaminen saattaa osaltaan lisätä ongelmia nuorten miesten keskuudessa, sillä miehet juovat enemmän ja heillä on huomattavasti enemmän al-*

koholiin liittyviä ongelmia. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että alkoholin kulutukseen ja kulutustottumuksiin tulee vaikuttaa myös verotuksellisin keinoin."

Lisättiin kappaleeseen 25 ensimmäisen virkkeen jälkeen seuraava virke: "*Myös komission ilmoituksen ja sosiaali- ja terveysministeriön lausunnon perusteella ehdotuksen suhdetta EU-oikeuteen on arvioitava SEUT 34 artiklan kannalta.*"

Lisättiin kappaleen 30 toiseen virkkeeseen sulkuihin sanat "*arviolta jopa 90 %*".

Muutettiin kappaleen 32 ensimmäisen virkkeen alku muotoon "*Alan toimijat ovat katsoneet*" ja lisättiin samaan virkkeeseen sana "*heiltä*".

Lisättiin kappaleen 36 kolmanteen virkkeeseen suluissa sanat "*vähintään 1,2 milj. euroa*" ja virkkeen loppuun lause "*joiden määrää on vaikea arvioida*" sekä poistettiin kappaleen neljäs virke.

Lisättiin kappaleen 38 ensimmäisen virkkeen loppuun lause: "*mikä voi johtaa tilanteeseen, jossa vähittäismyyntiin vapautuu aiottua enemmän alkoholijuomia.*"

Täydennettiin kappaleen 40 ensimmäistä virkettä seuraavasti: Ruotsiin *(3,5 %)*, Norjaan *(4,75 %)* ja Islantiin *(2,25 %)*.

Vpj. Laiho ed. Reijosen kannattamana ehdotti, että kappaleesta 40 poistetaan 4. ja 5. virke. Ehdotus hylättiin äänin 9—8.

Vpj. Laiho ed. Reijosen kannattamana ehdotti, että lakiehdotus hylätään. Ehdotus hylättiin äänin 9—8.

Muilta osin mietintöluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Vpj. Laiho varasi tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Ilmoitettiin, että se on jätettävä viimeistään tänään 17.5.2024 klo 14.00.

Mietintöön jätettiin vastalause: Laiho, Valtola, Koulumies, Lahdenperä, Reijonen, Rintamäki, Sillanpää, Wickström

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Muut asiat

Muita asioita ole ollut.

5. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 21.5.2024 klo 10.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen